

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ured za borbu protiv korupcije i
upravljanje kvalitetom

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Уред за борбу против корупције и
управљање квалитетом

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Anti-Corruption and Quality Control Office

Informacija o provođenju Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo

Sarajevo, decembar 2021. godine

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: uk@uk.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-277,
Fax: + 387 (0) 33 562-217
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Sadržaj

I	<u>Uvod</u>	3
	<u>Cilj izrade Informacije</u>	4
II	<u>Provedba Zakona</u>	4
III	<u>Izdavanje prekršajnih naloga</u>	160
IV	<u>Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija</u>	13
V	<u>Završna izlaganja i preporuke za unapređenje</u>	16

I Uvod

Trenutni saziv Skupštine Kantona Sarajevo 17.04.2019. godine, jednoglasno je (kao rijetko koji propis donijet u ovom najvišem zakonodavnom organu u Kantonu Sarajevo) usvojio Zakon o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 18/19; u daljem tekstu: Zakon), a koji je stupio na snagu 11.05.2019. godine.

Član 5. Zakona propisuje nadležnost Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ured) za provođenje Zakona, a što podrazumijeva ovlaštenje za prikupljanje, provjeru i obradu podataka o imovini nosioca javnih funkcija, uspostavljanje i vođenje Registra podataka o imovini (u daljem tekstu: Registar). Riječ je o jedinstvenom zakonu koji predviđa obavezu nosioca javnih funkcija da prijave imovinu i prihode, te pravo Ureda da vrši provjere prijavljenih podataka o imovini i prekršajno kažnjava nosioce koji nisu prijavili imovinu u rokovima propisanim Zakonom i vrši druge nadležnosti koje zakon propisuje. Zakon u članu 5. stav (2) propisuje da odobrena budžetska sredstva za funkcionisanje i rad Ureda ne mogu biti manja od 0,05% prihoda budžeta Kantona Sarajevo na godišnjem nivou, što je izuzetno bitno, jer se na ovaj način i formalno pravno osigurava finansijska nezavisnost Ureda, kao jedna od osnovnih pretpostavki za uspješno obavljanje poslova iz djelokruga rada Ureda.

Svrha donošenja Zakona je uspostava sistema transparentnosti i javne kontrole rada nosioca javnih funkcija, zaštita integriteta, sprečavanje sukoba interesa i koruptivnog djelovanja, kao i sprečavanje nezakonitog bogaćenja nosioca javnih funkcija. Pored antikoruptivnog dejstava, donošenje i provođenje Zakona trebalo bi doprinijeti i podizanju nivoa povjerenja građana u nepristrasno, časno i profesionalno obavljanje imenovanih javnih funkcija u institucijama u Kantonu Sarajevo.

Na osnovu člana 24. Zakona Vlada Kantona Sarajevo je na prijedlog Ureda donijela Uredbu o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Nadležnosti po osnovu ovog Zakona bile su povod za izmjene i dopune Uredbe o osnivanju Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/20-Prečišćeni tekst).

Kanton Sarajevo je prvi u Bosni i Hercegovini donio ovakav zakon, a poučeni našim iskustvima i drugi kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine (Tuzlanski kanton i Unsko-sanski kanton), kao i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine su donijeli slične propise. Ured svima stoji na raspolaganju i spreman je podijeliti sva stečena znanja i iskustva, kako u provođenju Zakona, tako i svim drugim aktivnostima Ureda.

U Kantonu Sarajevo, između ostalog i zbog provođenja ovog zakona, dostignuti su viši standardi transparentnosti u odnosu na sve druge nivoe vlasti u BiH, u velikoj mjeri zahvaljujući i aktivnostima Ureda.

Ured je pozitivno ocijenjen u svim izvještajima relevantnih međunarodnih organizacija i pojedinaca, koji se odnose na prevenciju i borbu protiv korupcije u našoj zemlji. Tako npr. u Izvještaju nezavisnih eksperata o pitanju vladavine prava u BiH (tzv. Priebeov Izvještaj) Ured je okarakterisan kao dobar primjer borbe protiv korupcije. Izvještaj Evropske Komisije o Bosni i Hercegovini za 2021. godinu (Poglavlje 23 – Pravosuđe i osnovna prava – dio: Sprečavanje korupcije) navodi da je Ured nastavio progres u prevenciji i borbi protiv korupcije, ali da je riječ o usamljenom primjeru i da rad Ureda nije praćen radom drugih nadležnih organa, što bi uvjetovalo postizanje još boljih rezultata u oblasti prevencije i borbe protiv korupcije. Oba ova izvještaja, zajedno sa izvještajima GRECO-a i OECD-a, pozitivno govore o radu Ureda, kad je riječ o prevenciji i borbi protiv korupcije, a značajnu ulogu u tome svakako ima i provođenje Zakona.

Cilj izrade Informacije

U skladu sa članom 7. stav (4) Zakona, Ured podnosi Informaciju Skupštini Kantona Sarajevo svakih šest mjeseci, gdje informišemo Skupštinu o radu, prikupljenim informacijama i uočenim nepravilnostima, a u skladu sa nadležnošću utvrđenom ovim zakonom, te ove informacije Ured objavljuje na svojoj web stranici.

Ovo je peta po redu Informacija koja se odnosi na aktivnosti Ureda na provođenju Zakona, a ista se odnosi na period juni – decembar 2021. godine.

Članom 7. Zakona, propisano je da Skupština prati rad Ureda, razmatra informacije Ureda, te druga pitanja oko provođenja ovog zakona, ali se ne smije miješati u rad Ureda, niti tražiti informacije o pojedinačnim slučajevima. Također, za potrebe praćenja nadzora nad ovim zakonom, Skupština može zatražiti posebne izvještaje o aktivnostima iz nadležnosti Ureda. Sjednica Skupštine Kantona Sarajevo je otvorena za javnost, kada se razmatra informacija Ureda.

II Provedba Zakona

Prikupljanje podataka o imovini i njihov unos u Registar je kontinuirana aktivnost Ureda. Ured vrši prijem popunjenih obrazaca prijave imovine nosioca javnih funkcija, unošenje i ažuriranje podataka o imovini u Registar podataka o imovini, te njihovo čuvanje i uništavanje u rokovima i na način predviđen Zakonom.

Prijava podataka o imovini vrši se na propisanom Obrascu prijave imovine, koji je sastavni dio i prilog Zakona, te Obrascu tabele za dostavu podataka predviđenih Zakonom. Također, Ured je izradio Korisničko uputstvo za popunjavanje Obrasca, te smo oba obrasca i pomenuto uputstvo objavili na našoj web stranici www.anticorruptiks.com.

Iako se ova informacija, kako smo već naveli, odnosi na period juni - decembar 2021. godine, ali kako Ured u Registru vodi podatke po kalendarskim godinama, tako ćemo u nastavku izlaganja prezentirati statističke podatke o imovini nosioca javnih funkcija, sadržane u Registru podataka o imovini, kao i grafičke prikaze istih za cijelu 2021. godinu.

U 2021. godini Ured je zaprimio ukupno 1380 prijava imovine nosioca javnih funkcija, po svim osnovama (prilikom preuzimanja dužnosti, godišnje prijavljivanje imovine, poslije završetka dužnosti i na zahtjev Ureda). U skladu sa članom 4. Zakona, Ured je u Registru podataka o imovini sve nosioce javnih funkcija podijelio na izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike.

Izabranim dužnosnicima smatraju se zastupnici u Skupštini, vijećnici u Gradskom vijeću Grada Sarajeva i vijećnici u općinskim vijećima općina na teritoriji Kantona Sarajevo. Izabrani dužnosnici su u 2021. godini poslali 302 prijave imovine, što čini 21,88% od ukupno do sada zaprimljenih prijava.

Nosiocima izvršnih funkcija smatra se premijer Kantona Sarajevo, članovi Vlade Kantona Sarajevo, gradonačelnik Grada Sarajeva, općinski načelnici općina na teritoriji Kantona Sarajevo, direktori i zamjenici direktora agencija, fondova, javnih preduzeća, javnih ustanova i institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, članovi skupština, upravnih i nadzornih odbora direkcija, zavoda, javnih ustanova, javnih preduzeća i drugih institucija u Kantonu Sarajevo koji su izabrani i imenovani ili je za njihov izbor ili imenovanje data saglasnost od strane zakonodavnog organa Kantona Sarajevo ili gradskog i općinskog vijeća ili Vlade Kantona Sarajevo. Nosioci izvršnih funkcija su poslali 1076 prijava ili 77,97% prijava.

Savjetnicima se smatraju savjetnici izabranih dužnosnika i nosioca izvršnih funkcija koji se imenuju po *lex specialis* propisima. Dva savjetnika su prijavila imovinu, što je 0,15% od ukupno pristiglih prijava.

Grafikon 1: Grafički prikaz dostavljenih prijava imovine po dužnosnicima

Tabela 1: Tabela prikaz nosioca javnih funkcija po funkciji

Nosioци javne funkcije	Broj nosilaca	Procentualno
Izabrani dužnosnici	302	21,88 %
Nosioци izvršnih funkcija	1076	77,97%
Savjetnici	2	0,15%
UKUPNO	1380	100%

Prema nivoima vlasti, među nosioce javnih funkcija kantonalnog nivoa vlasti spadaju zastupnici u Skupštini, premijer i članovi Vlade Kantona Sarajevo, direktori, predsjednici i članovi skupština, nadzornih i upravnih odbora agencija, javnih preduzeća, javnih ustanova i institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, koji su izabrani ili imenovani ili za čiji je izbor ili imenovanje data saglasnost od strane zakonodavnog organa Kantona Sarajevo. Nosioци javnih funkcija sa kantonalnog nivoa vlasti koji su dostavili prijavu imovine u 2021. godini je 1024, što predstavlja 74,2% (Tabela 2).

Nosioци javnih funkcija gradskog nivoa vlasti su gradonačelnik Grada Sarajevo, vijećnici u Gradskom vijeću Grada Sarajeva, direktori, predsjednici i članovi skupština, predsjednici i članovi upravnih i nadzornih odbora gradskih javnih preduzeća i ustanova. Prijavu imovine je poslalo 56 nosioца javne funkcije gradskog nivoa vlasti, što čini 4,05% ukupno pristiglih prijava.

Nosioци javnih funkcija općinskog nivoa vlasti su načelnici općina na teritoriji Kantona Sarajevo, vijećnici u općinskim vijećima općina na teritoriji Kantona, direktori, predsjednici i članovi skupština, predsjednici i članovi upravnih i nadzornih odbora općinskih javnih preduzeća i ustanova. Uredu je pristiglo 300 prijava od strane nosioца javnih funkcija općinskog nivoa vlasti, što je 21,75%.

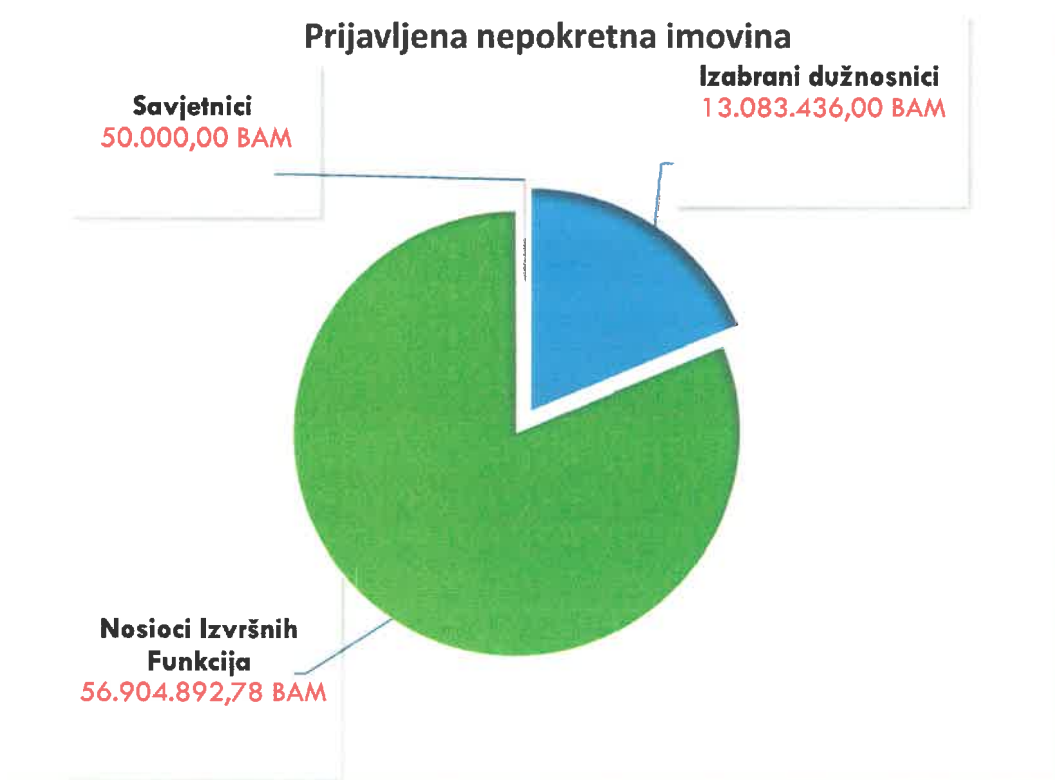
Tabela 2: Tabelarni prikaz nosioca javnih funkcija po nivou vlasti

Nosioci javne funkcije	Broj nosilaca	Procentualno
Kantonalni nivo	1024	74,20%
Gradski nivo	56	4,05%
Općinski nivo	300	21,75%
UKUPNO	1380	100%

Prijava imovine nosioca javnih funkcija između ostalog sadrži informacije o pravu vlasništva na nepokretnim stvarima u zemlji i inostranstvu.

Ukupna vrijednost prijavljene nepokretne imovine nosioca javnih funkcija koji su u 2021. godini prijavili imovinu je 70.038.328,78 KM. Vrijednost prijavljene nepokretne imovine nosioca izvršnih funkcija je 56.904.892,78 KM ili 81,2%, dok je vrijednost nepokretne imovine izabranih dužnosnika 13.083.436,00 KM ili 18,7%. Vrijednost prijavljene nepokretne imovine savjetnika iznosi 50.000,00 KM, što je 0,1% vrijednosti ukupno prijavljene nepokretne imovine.

Grafikon 2: Grafički prikaz prijavljene nepokretne imovine po dužnosnicima

Prijava imovine nosioca javnih funkcija sadrži i informacije o pravu vlasništva nad pokretnim stvarima koje podliježu registraciji kod nadležnih organa u zemlji i inostranstvu, kao i pravo vlasništva na pokretnim stvarima u vrijednosti većoj od 5.000,00 KM u zemlji i inostranstvu. Ukupna vrijednost prijavljene pokretne imovine svih nosioca javnih funkcija koji su prijavili imovinu u 2021. godini iznosi 19.734.535,00 KM. Vrijednost prijavljene pokretne imovine nosioca izvršnih funkcija je 14.891.185,00 KM ili 75,45%. Vrijednost pokretne imovine izabranih dužnosnika je 4.823.350,00 KM ili 24,44%, dok je vrijednost prijavljene pokretne imovine savjetnika 20.000,00 KM ili 0,11%.

Grafikon 3: Grafički prikaz prijavljene pokretne imovine po dužnosnicima

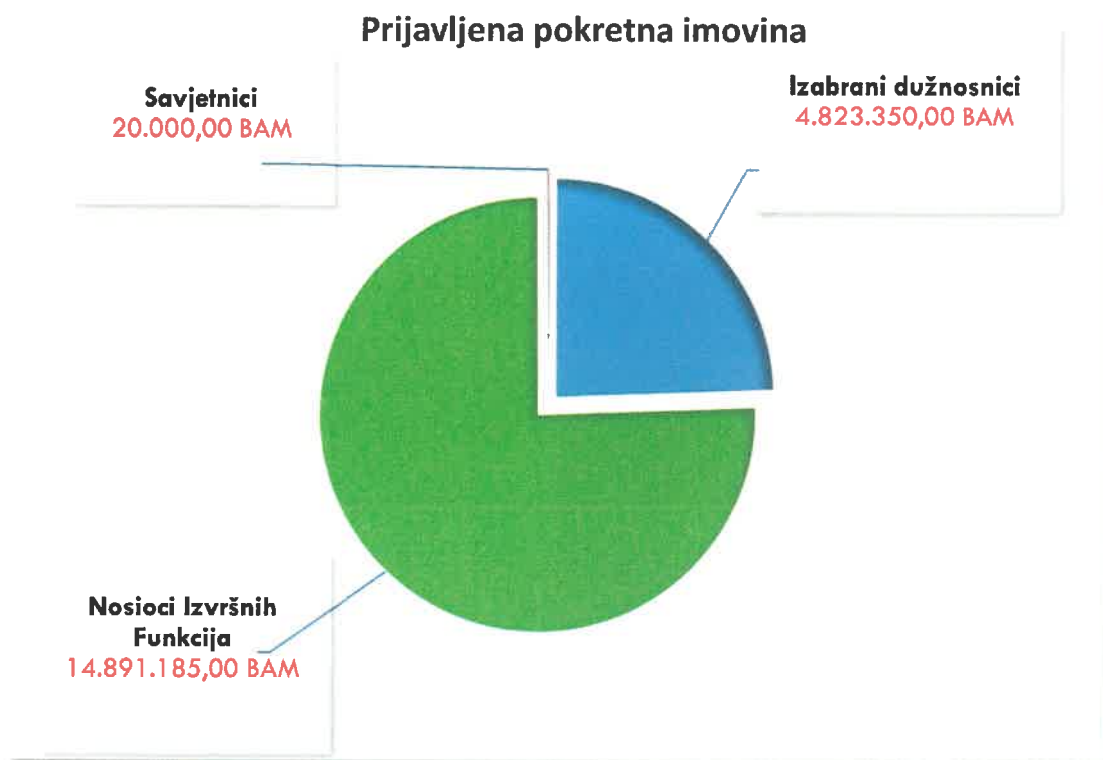

Tabela 3: Tabelarni prikaz vrijednosti prijavljene imovine nosioca javnih funkcija

	Izabrani dužnosnici	Nosioi izvršnih funkcija	Savjetnici	UKUPNO
Vrijednost nepokretne imovine	13.083.436,00 KM	56.904.892,78 KM	50.000,00 KM	70.038.328,78 KM
Procenat	18,7%	81,2%	0,1%	100%
Vrijednost pokretne imovine	4.823.350,00 KM	14.891.185,00 KM	20.000,00 KM	19.734.535,00 KM
Procenat	24,44%	75,45%	0,11%	100%

Nosioci javnih funkcija između ostalog u svojoj prijavi imovine obavezni su navesti informacije o izvoru i visini godišnjih novčanih prihoda u zemlji i inostranstvu, s tim što navode iznos i vrstu izvora svakog prihoda. Ukupni godišnji prihodi nosioca javnih funkcija koji su prijavili imovinu u 2021. godini su 34.992.489,78 KM.

Prihodi nosioca izvršnih funkcija su 27.539.297,58 KM ili 78,70%. Prihodi izabranih dužnosnika koji su prijavili imovinu su 7.429.192,20 ili 21,23%. Prihodi savjetnika su 24.000,00 KM, što predstavlja 0,07% ukupno prijavljenih prihoda.

Grafikon 4: Grafički prikaz godišnjih prihoda nosioca javnih funkcija (u KM)

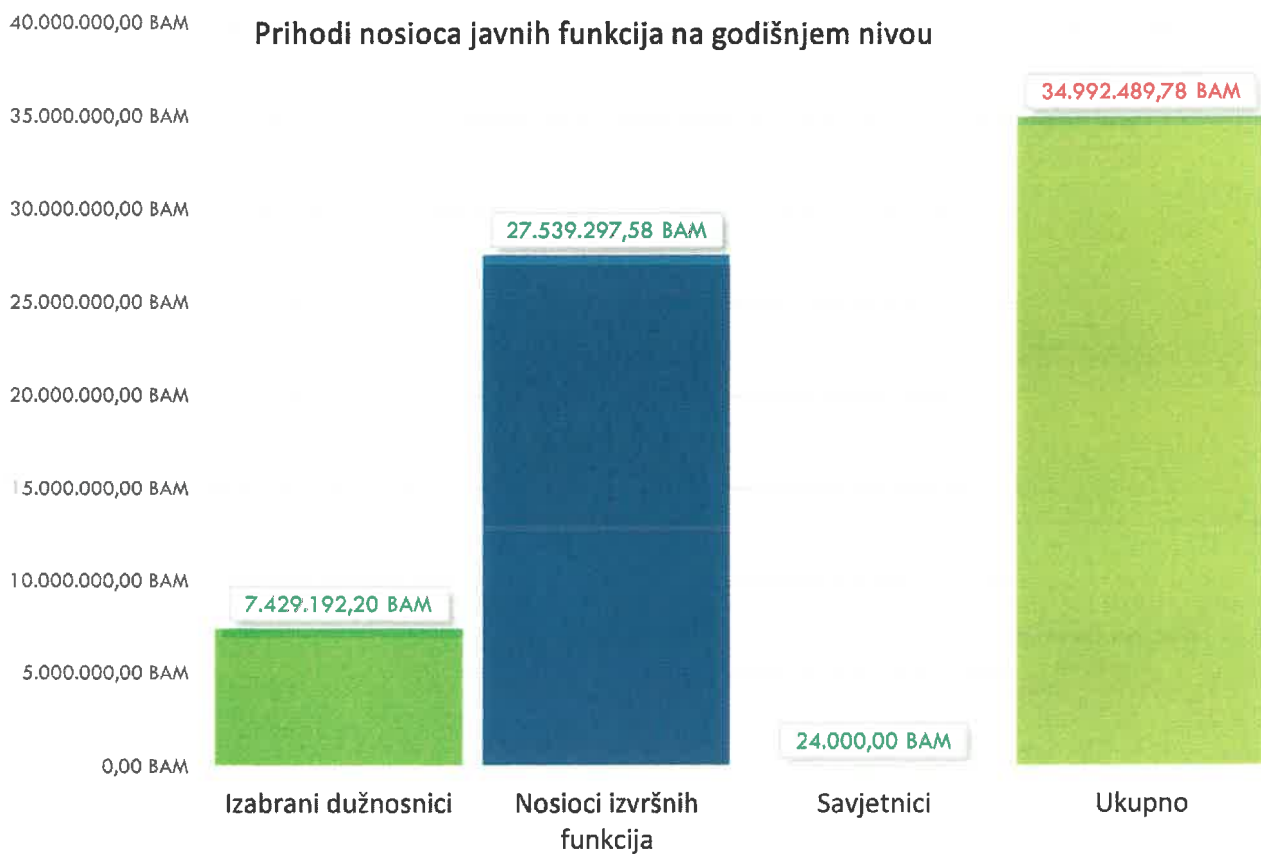

Tabela 4: Tabelarni prikaz godišnjih prihoda nosioca javnih funkcija

Nosioци javne funkcije	Godišnji prihod	Procentualno
Izabrani dužnosnici	7.429.192,20 KM	21,23%
Nosioци izvršnih funkcija	27.539.297,58 KM	78,70%
Savjetnici	24.000,00 KM	0,07%
UKUPNO	34.992.489,78 KM	100%

Nosioци javnih funkcija dužni su prijaviti finansijske obaveze, tj. dugovanja prema pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu u iznosu većem od 5.000,00 KM. Ukupan iznos finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija koji su u 2021. godini prijavili imovinu je 25.536.453,69 KM, od čega 21.295.970,51 KM ili 83,39% su finansijske obaveze nosioca izvršnih funkcija. Obaveze izabranih dužnosnika su 4.237.983,18 ili 16,60%, a 2.500,00 KM ili 0,01% predstavljaju finansijske obaveze savjetnika.

Grafikon 5: Grafički prikaz finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija

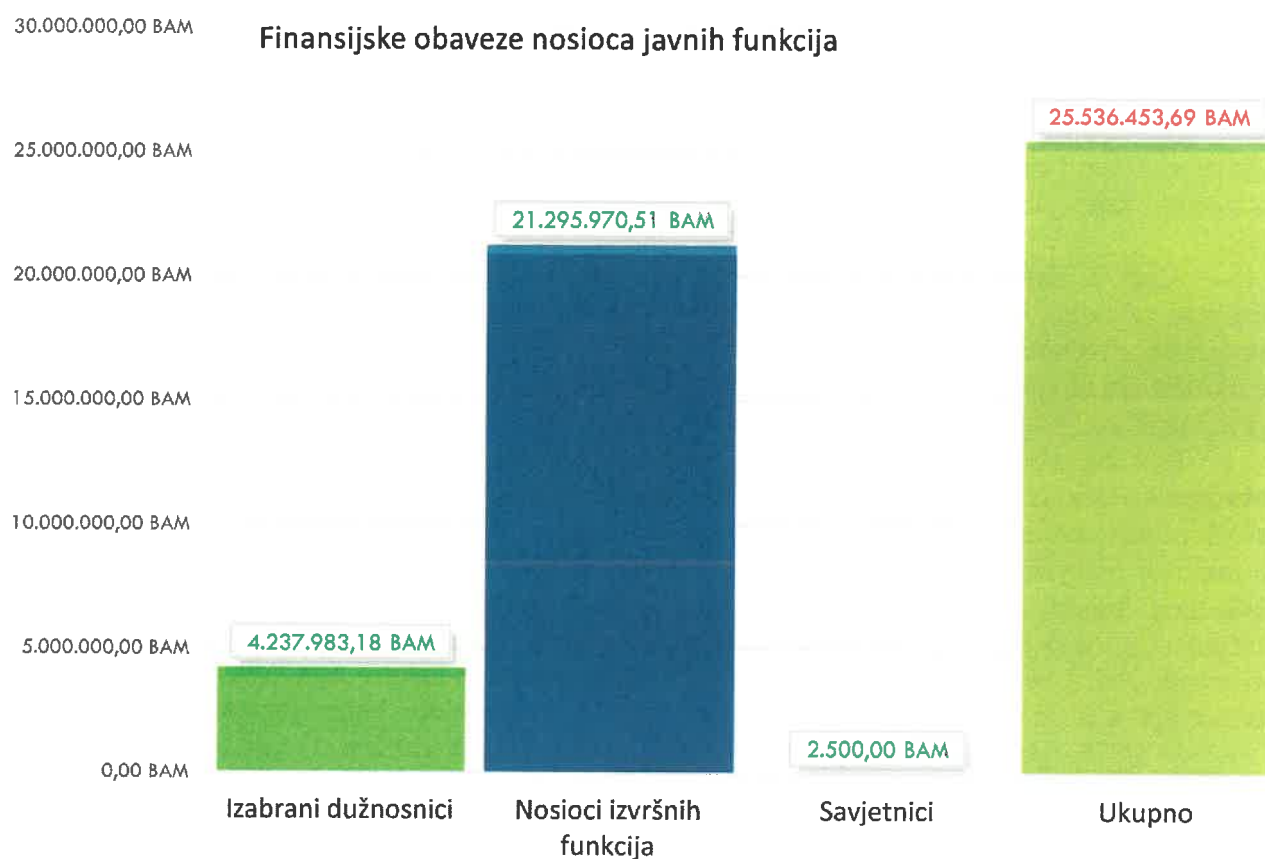

Tabela 5: Tabelarni prikaz finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija

Nosioци javne funkcije	Finansijske obaveze	Procentualno
Izabrani dužnosnici	4.237.983,18 KM	16,60%
Nosioци izvršnih funkcija	21.295.970,51 KM	83,39%
Savjetnici	2.500,00 KM	0,01%
UKUPNO	25.536.453,69 KM	100%

Nosioци javnih funkcija, koji su u dosadašnjem toku 2021. godine poslali prijavu imovine, prijavili su imovinu i za 1266 bliskih srodnika. Po Zakonu bliskim srodnikom smatraju se bračni i vanbračni drug, dijete, majka, otac, usvojlac i usvojenik nosioca javne funkcije. Nosilac javne funkcije prijavljuje imovinu za bliskog srodnika kada neko od srodnika ima registrovanu imovinu na svoje ime, te njihovu prijavu prilaže uz svoju, na zasebnom Obrascu i Tabeli za dostavu podataka.

Poklon po Zakonu predstavlja svaku isplatu, djelovanje, uslugu ili predmet od vrijednosti učinjene izravno primatelju, bez naknade ili očekivanja naknade. Pokloni primljeni od bliskog srodnika, kao i pokloni čija vrijednost ne prelazi 200,00 KM nisu obuhvaćeni Zakonom. Nijedan nosioц javne funkcije u ovoj godini nije prijavio primanje poklona u smislu ovog Zakona.

III Izdavanje prekršajnih naloga

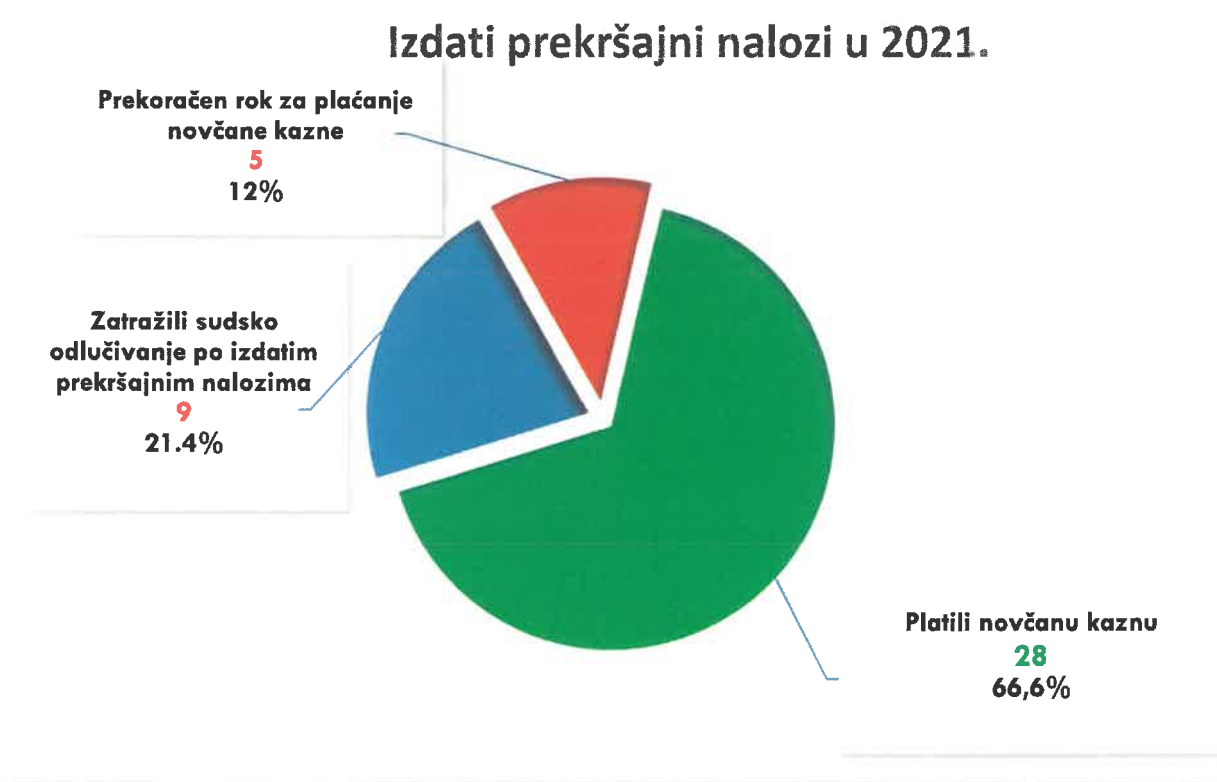
Ured, kao organ nadležan za provođenje Zakona, ima zakonsku nadležnost da izdavanjem prekršajnog naloga kazni nosioce javnih funkcija za kršenje obaveza utvrđenih Zakonom i to ukoliko kasne sa godišnjim prijavljivanjem imovine, ne prijave imovinu prilikom preuzimanja dužnosti, ne prijave imovinu poslije završetka javne funkcije ili ne prijave imovinu na zahtjev Ureda, kao i na podnošenje krivičnih prijava ukoliko prekršaj propisanih obaveza iz zakona sadrži obilježja krivičnog djela.

Član 2. Zakona propisuje da nosioci javnih funkcija u vršenju javnih ovlaštenja moraju postupati zakonito, efikasno, nepristrasno, časno, te se pridržavati principa odgovornosti, poštenja, savjesnosti, otvorenosti i vjerodostojnosti. Nosioci javnih funkcija ponašaju se savjesno i odgovorno, ne ugrožavaju povjerenje i pouzdanje građana, poštuju zakonske i druge propise kojima se određuju prava, obaveze i odgovornosti u obavljanju javne funkcije.

Prekršaj predstavlja kršenje propisa, javnog poretka ili drugih društvenih vrijednosti koje nisu zaštićene krivičnim zakonima i drugim zakonima u kojima su propisana krivična djela, kao i kršenje drugih propisa kojima su određena obilježja prekršaja i za koje su propisane sankcije. Odgovornost za prekršaj pretpostavlja izvršenu ili propuštenu protivpravnu skrivljenu radnju koja je propisom nadležnog organa određena kao prekršaj. Prekršajnu sankciju može izreći sud u prekršajnom postupku koji je pokrenut i proveden u skladu sa Zakonom o prekršajima F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14). Napominjemo da su sudovi samostalni i nezavisni od zakonodavne i izvršne vlasti, te da su dužni da u svome radu postupaju nepristrasno, blagovremeno i efikasno.

U 2021. godini Ured je izdao 42 prekršajna naloga nosiocima javnih funkcija zbog neizvršavanja obaveze godišnje prijave imovine. Novčane kazne platilo je 28 lica, devet lica su zatražila sudsko odlučivanje, dok su preostalih pet lica prekoračila rok za plaćanje, a nisu zatražili sudsko odlučivanje.

Grafikon 6: Grafički prikaz izdatih prekršajnih naloga

Ukoliko uporedimo broj izdatih prekršajnih naloga u 2020. i 2021. godini, a koji je znatno manji u 2021. godini (manje za 181 prekršajni nalog), evidentno je da su nosioci javnih funkcija shvatili ozbiljnije obaveze koje su propisane Zakonom, odnosno da dolazi do izražaja svrha Zakona, kao i svrha kažnjavanja.

Od 42 nosioca javne funkcije kojima su izdati prekršajni nalozi u 2021. godini, njih sedam je bilo prekršajno sankcionisano i prošle godine, te im je zbog ponovljenog prekršaja, a u skladu sa članom 21. stav (2) Zakona, izrečena novčana kazna u iznosu od 3.000 KM. Dvoje od ovih lica su izvršila plaćanje novčane kazne u iznosu od 1.500 KM, plaćanjem 50% kazne u roku od osam dana, dva lica su zatražila sudsko odlučivanje, dok su preostala tri lica prekoračila rok za plaćanje, a nisu zatražili sudsko odlučivanje.

Tabela 6: Tabela prikaz izdatih prekršajnih naloga zbog ponovljenog prekršaja (3.000 KM)

Prekršajni nalozi zbog ponovljenog prekršaja	Broj lica	Procentualno
Plaćeno 50% kazne u roku od 8 dana	2	28,57%
Zatražili sudsko odlučivanje	2	28,57%
Prekoračili rok za plaćanje	3	42,86%
UKUPNO	7	100%

Na osnovu izdatih prekršajnih naloga u iznosu od 1.000 KM, kojih je u 2021. godini bilo 35, 24 lica je izvršilo plaćanje 50% kazne u roku od osam dana (platili iznos od 500 KM), dok su dva lica platila novčanu kaznu u iznosu od 1.020 KM (izrečena kazna uvećana za 20 KM dodatne takse za naplatu), a sedam lica je zatražilo sudsko odlučivanje. Preostala dva lica su prekoračila rok za plaćanje 50% kazne, kao i za traženje sudskog odlučivanja, te im je izrečena kazna uvećana za 20 KM dodatne takse za naplatu, a u skladu sa članom 58. stav (2) Zakona o prekršajima FBiH.

Tabela 7: Tabela prikaz izdatih prekršajnih naloga u iznosu od 1.000 KM

Prekršajni nalozi u iznosu od 1.000 KM	Broj lica	Procentualno
Plaćeno 50% kazne u roku od 8 dana	24	68,6%
Plaćen iznos od 1.020 KM	2	5,7%
Zatražili sudsko odlučivanje	7	20%
Prekoračili rok za plaćanje	2	5,7%
UKUPNO	35	100%

Na ovaj način u budžet Kantona Sarajevo je u 2021. godini ukupno uplaćeno 17.040,00 KM, s tim da pet lica još uvijek nije uplatilo kaznu (tri lica nisu platili kaznu od 3.020 KM, a dva lica kaznu od 1.020 KM), što čini ukupno 11.100,00 KM nenaplaćenih kazni.

U 2021. godine održano je ukupno 36 pretresa pred Općinskim sudom u Sarajevu, a povodom prekršajnih naloga izdatih od strane Ureda. 35 pretresa je bilo povodom prekršajnih naloga izdatih u 2020. godini, dok je jedan bio iz 2021. godine u kojem je doneseno Rješenje Općinskog suda u Sarajevu kojim je prekršajni nalog postao konačan i izvršan zbog propuštanja okrivljenog da pristupi usmenom pretresu. Sud je obavezao okrivljenog na plaćanje troškova postupka u iznosu od 50 KM.

U svih 36 postupaka, donesena su rješenja kojim su okrivljeni oglašeni odgovornim za prekršaj, te je sud cijeneći sve okolnosti izrekao različite sankcije.

Tabela 8: Tabelarni prikaz sudskih odluka po prekršajnim nalogima Ureda

Izrečena sankcija	Broj odluka	Procentualno	Iznos novčane kazne
Novčana kazna od 1.000 KM	9	25%	9.000 KM
Novčana kazna od 500 KM	5	13,9%	2.500 KM
Novčana kazna od 400 KM	1	2,7%	400 KM
Novčana kazna od 350 KM	1	2,7%	350 KM
Novčana kazna od 300 KM	4	11,2%	1.200 KM
Novčana kazna od 250 KM	1	2,7%	250
Novčana kazna od 200 KM	6	16,7%	1.200 KM
Novčana kazna od 100 KM	2	5,5%	200 KM
UKOR	3	8,4%	-
USLOVNA OSUDA	4	11,2%	-
UKUPNO	36	100%	15.100 KM

U ovim postupcima nadležni sud je izrekao sankcije nosiocima javnih funkcija u ukupnom iznosu od 15.100 KM (u rasponu od ukora do 1.000 KM), te izrekao obavezu plaćanja troškova sudskog postupka u iznosu od 1.220 KM (u rasponu od 10 KM do 50 KM). Ured nema podatke o izvršenju novčanih kazni izrečenih na osnovu Rješenja suda kojima su okrivljeni oglašeni odgovornim, iz razloga što je članom 102. stav (1) Zakona o prekršajima, propisano da sve novčane kazne i troškovi postupka izrečeni na temelju konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravomoćnog i izvršnog rješenja o prekršaju upisat će se u Registar novčanih kazni i biti evidentirani kao dug koji kažnjenik duguje odgovarajućoj razini vlasti kojoj se plaća. Članom 104. stav (2) istog zakona propisano je da će sudovi pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

Ured je zaprimio jedno rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, kao drugostepenog suda, povodom žalbe okrivljenog izjavljene protiv rješenja Općinskog suda u Sarajevu, koja se odbija kao neosnovana i potvrđuje prvostepeno rješenje. Prvostepenim rješenjem, Općinski sud u Sarajevu je oglasio odgovornim okrivljenog, što je kao nosilac javne funkcije u Kantonu Sarajevo, propustio da u propisanom roku od 01 do 31. januara 2020. godine izvrši godišnje prijavljivanje imovine, čime je počinio prekršaj iz člana 10. Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, zbog čega mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 500 (petstotina) KM. Istovremeno je sud obavezao okrivljenog da snosi troškove postupka u paušalnom iznosu od 20 (dvadeset) KM.

U budžet Kantona Sarajevo je na osnovu kazni koje je u 2020. godini izrekao Ured ukupno uplaćeno 89.820,00 KM, s tim da još uvijek 21 nosilac javne funkcije nije izvršio uplatu novčane kazne (izrečena kazna od 1000 KM, uvećana za 20 KM dodatne takse za naplatu). Detaljne podatke o plaćenim novčanim kaznama na osnovu prekršajnih naloga izdatim u 2020. godini, Ured je dostavio Skupštini Kantona Sarajevo u Informaciji iz decembra 2020. godine, a koju Ured dostavlja svakih šest mjeseci.

U budžet Kantona Sarajevo je za sada, na osnovu kazni koje je izrekao Ured u 2020. i 2021. godini ukupno uplaćeno 106.860,00 KM.

IV Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija

Provedba Zakona, kao jednu od osnovnih aktivnosti podrazumijeva i provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Upravo zbog ove aktivnosti i nadležnosti Ureda u njenom provođenju ovaj Zakon ima specifičan značaj i po tome je jedinstven u pravnom prostoru naše države, jer se prvi put u historiji naše države jednim zakonom, propisuje obaveza nosioca javnih funkcija da prijave imovinu i poklone, predviđaju sankcije za neprijavlivanje i vrše provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija. Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija obuhvata i provjeru podataka o imovini njihovih bliskih srodnika.

Postupak provjere pokreće se donošenjem rješenja o provjeri, a završava se sačinjavanjem izvještaja o rezultatima izvršene provjere. Uredba o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo u članu 19. stav (3) propisuje obavezu Ureda da u toku kalendarske godine izvrši provjeru podataka o imovini i poklonima, izvorima i vrsti prihoda kojim je imovina kupljena za najmanje 200 nosioca javnih funkcija. Uredbom je također propisana i obaveza Ureda da sačini Plan provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo za 2021. godinu, a što je i učinjeno (Plan provjera donijet 14.01.2021. godine).

U tekućoj godini Ured je izvršio 200 provjera imovine nosioca javnih funkcija i njihovih bliskih srodnika. Postupak provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo provodi se jednobrazno za sve nosioce čiji podaci o imovini su predmet provjere. Upravo iz razloga i potrebe unificiranosti cjelokupnog postupka provjere Ured je sačinio Metodologiju provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Metodologijom se detaljno razrađuju koraci procesa provjere, organi kojima se Ured obraća za dostavu podataka, analiza prikupljenih podataka i druga postupanja Ureda u ovom postupku.

Praksa nam je pokazala da se radi o veoma kompleksnom i dugotrajnom procesu u kojem se Ured u provođenju ovih aktivnosti obraća matičnim uredima, nadležnim sudovima u FBiH (zemljišnoknjižnim odjeljenjima) ili Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove RS, nadležnom ministarstvu unutrašnjih poslova, Registru vrijednosnih papira FBiH, Centralnoj banci BiH, Poreznoj upravi FBiH, Institutu za intelektualno vlasništvo BiH, komercijalnim bankama koje posluju na teritoriji BiH, te po potrebi i ostalim nadležnim institucijama. Također, u ovim postupcima Ured provjerava imovinu i utvrđuje činjenice koje se odnose i na bliske srodnike nosilaca javnih funkcija. Nakon okončanja postupka prikupljanja isprava i dokaza o vlasništvu nad imovinom nosioca javne funkcije i njegovih srodnika, kao i dokaza o prihodima, rashodima i finansijskim obavezama subjekta provjere, službeno lice Ureda pristupa analizi prikupljene dokumentacije. Nakon analize ovlašteno lice Ureda upućuje dopis nosiocu čija se imovina provjeravala, kojim mu se omogućava da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima utvrđenim provjerom, nakon čega se sačinjava izvještaj o izvršenoj provjeri. U slučaju da se utvrdi nesrazmjer između prihoda i imovine, ukoliko postoji osnov sumnje u istinitost podataka u prijavi imovine ili zakonitosti načina na koji je imovina stečena, Ured o tome obavještava nadležno tužilaštvo, porezne ili druge organe, a ukoliko utvrđena povreda sadrži obilježja krivičnog djela, Ured nadležnom tužilaštvu podnosi krivičnu prijavu.

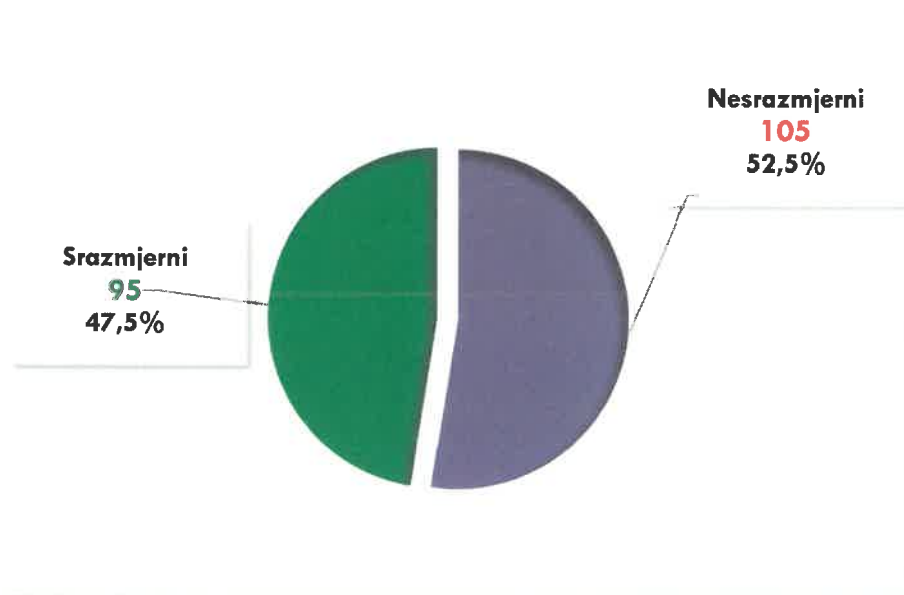
Ured je u 2021. godini okončao postupak provjere podataka o imovini za 200 nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo.

Kod 105 nosioca je utvrđen nesrazmjer između podataka koje su prijavili Uredu i podataka do kojih je Ured došao u postupku provjere, što predstavlja 52,5%. Kod 95 nosioca javne funkcije provjerom nije utvrđen nikakav nesrazmjer.

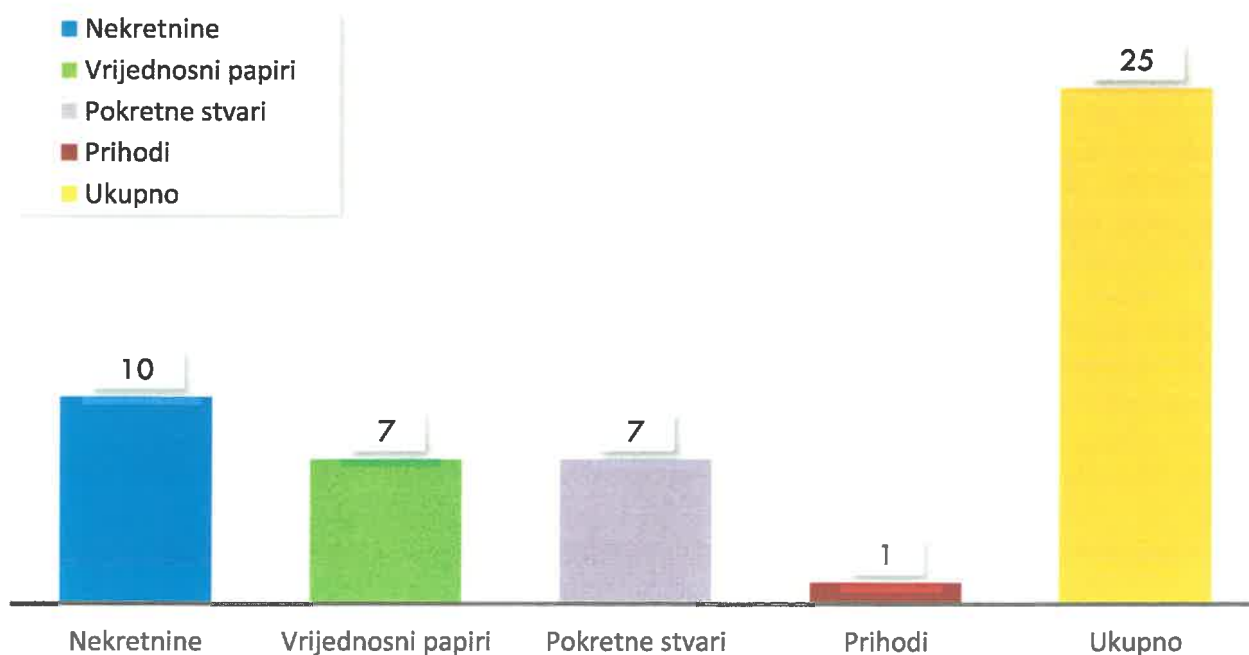
Tabela 9: Tabelarni prikaz utvrđenog (ne)srazmjera

	Broj lica	Procentualno
Utvrđen nesrazmjjer	105	52,5%
Utvrđen srazmjjer	95	47,5%
UKUPNO PROVJERA	200	100%

Grafikon 7: Grafički prikaz utvrđenog (ne)srazmjera u do sada 200 okončanih provjera

Grafikon 8: Prikaz broja nosioca koji nisu prijavili podatke o ličnoj imovini, po vrsti imovine

Kad je riječ o ličnoj imovini nosioca javnih funkcija, njih 10 nije prijavilo nekretnine u njihovom vlasništvu/suvlasništvu, sedam nije prijavilo pokretne stvari (šest nije prijavilo putnička motorna vozila, a jedan nosioc moped), sedam nosioca nije prijavilo vrijednosne papire čiji su vlasnici, dok jedan nosilac nije prijavio prihode. Što se nepokretne imovine tiče, radi se o

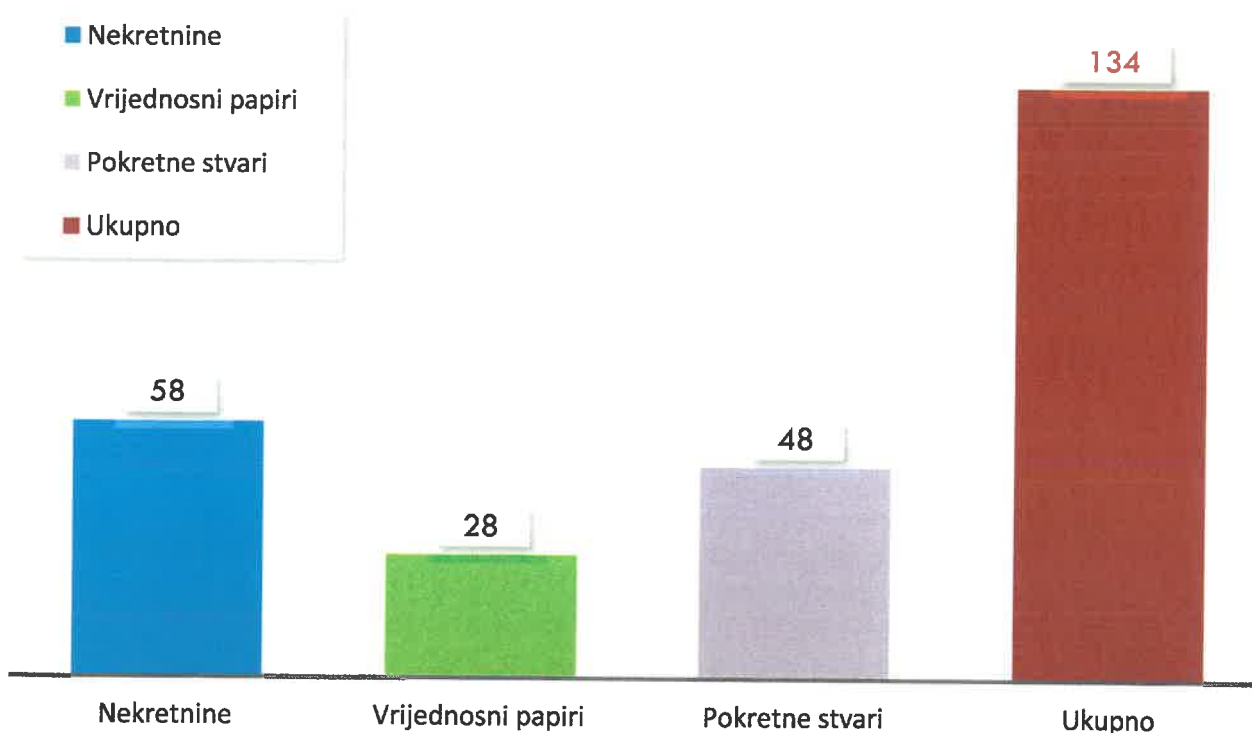
nekretninama koje ova lica nisu stekla neposredno kupovinom, već se radi o naslijeđenoj imovini, koju su stekli prije nego što su počeli obavljati javnu funkciju. Kod motornih vozila je čest slučaj da lica koja prijavljuju imovinu pogrešno protumače član 8. stav (1) tačke b) i c) Zakona, te ne prijave motorna vozila čija je vrijednost manja od 5.000 KM, što je kod ovih sedam lica bio slučaj. Vezano za vlasništvo nad vrijednosnim papirima, u ovih sedam slučajeva se radi o dionicama u investicionim fondovima, a koje su ova lica stekla na osnovu sertifikata koje su dobili na osnovu učešća u ratu (tzv. ratni sertifikati), te ove dionice nemaju skoro nikakvu tržišnu vrijednost. Lice koje nije prijavilo prihode je u svom izjašnjenju navelo kako je on zaposlen u kantonalnoj javnoj ustanovi, da je njegova plata javno dostupna u našem registru zaposlenih, te je smatrao da ćemo taj podatak povući iz tog registra, ali je u izjašnjenju naveo svoje godišnje prihode.

Tabela 10: Tabelarni prikaz broja nosioca koji nisu prijavili podatke o ličnoj imovini

Vrsta imovine	Broj neprijavljene imovine	Procentualno
Nekretnine	10	40%
Pokretna imovina	7	28%
Vrijednosni papiri	7	28%
Prihodi	1	4%
UKUPNO	25	100%

Nosioci javnih funkcija su u obavezi da prijave i imovinu svojih bliskih srodnika (roditelji, djeca, bračni/vanbračni drug, usvojitelj i usvojenik), kada je imovina bliskih srodnika odvojena od imovine nosioca javne funkcije u Kantonu Sarajevo. Nakon što je Ured ustanovio o kojim licima je riječ (na osnovu podataka iz matičnih evidencija koje smo dobili od strane matičnih ureda općina u FBiH i RS), prikupio podatke o njihovoj imovini, te prikupljene podatke analizirao, ustanovljeno je da nosioci javnih funkcija nisu prijavili svu imovinu bliskih srodnika, za koje su to po Zakonu obavezni učiniti.

Grafikon 9: Grafički prikaz neprijavljene imovine bliskih srodnika, po vrsti imovine

Kad je riječ o imovini bliskih srodnika nosioca javnih funkcija, 58 nosioca nisu prijavili nekretnine u vlasništvu/suvlasništvu bliskih srodnika, 48 nosioca nisu prijavili pokretne stvari (motorna vozila) u vlasništvu bliskih srodnika i 28 nosioca nisu prijavila vrijednosne papire u vlasništvu njihovih bliskih srodnika.

Tabela 11: Tabela prikaz neprijavljene imovine bliskih srodnika

Vrsta imovine	Broj neprijavljene imovine	Procentualno
Nekretnine	58	43,28%
Pokretna imovina	48	35,82%
Vrijednosni papiri	28	20,90%
UKUPNO	134	100%

U svim ovim postupcima provjere podataka o imovini, u kojima smo detektovali nesrazmjernost između prijavljene imovine i podataka do kojih je Ured došao u postupku provjere smatramo da utvrđeni nesrazmjer nema obilježja krivičnog djela, u smislu člana 21. stav (4) Zakona, i nisu povrijeđeni principi i svrha Zakona iz čl. 2. i 3. Zakona.

Uredba propisuje obavezu Ureda da prije formalnog okončanja provjere, omogući subjektu provjere da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima relevantnim za provjeru. S tim u vezi Ured je sve nosioce javnih funkcija čije podatke o imovini je provjeravao, upoznao s provjerom i dao im mogućnost da se izjasne o navodima provjere, bez obzira je li provjerom utvrđen nesrazmjer ili nije. Postupak provjere se završava sačinjavanjem izvještaja o izvršenoj provjeri. Izvještaj sadrži taksativno pobrojane sve aktivnosti Ureda provedene u toku provjere podataka o imovini, podatke o eventualno utvrđenom nesrazmjeru između prijavljene imovine i imovine utvrđene provjerom, sa konkretnim podacima o kakvoj imovini se radi i preporuke za postupanje nakon provedene provjere.

V Završna izlaganja i preporuke za unapređenje

Kako smo to u ranijim informacijama isticali, u provedbi Zakona najveće poteškoće nam pravi neusklađenost Obrasca prijave imovine sa odredbama Zakona, odnosno to što obrazac ne sadrži sve rubrike za unos podataka koje propisuje Zakon. Još jedna od poteškoća sa kojima se Ured susreće u provođenju Zakona je nemogućnost potpunog uvida u sva lica na koja se Zakon odnosi, odnosno Ured nema u svakom momentu podatke o broju ovih lica i funkcijama koje obavljaju iz razloga stalnih i učestalih promjena nadzornih, upravljačkih i rukovodnih struktura javnog sektora Kantona Sarajevo. U svrhu što tačnijeg uvida u stanje imenovanih lica na koja se Zakon odnosi, Ured prati i analizira podatke o imenovanim licima sadržane u Registru imenovanih lica. Uzimajući u obzir iskustva Ureda u primjeni i provođenju u praksi odredbi Zakona, utvrđena je potreba da se preciznije definišu pojedine odredbe ovog zakona, kao i da se unaprijedi i učini efikasnijim sistem i način prijavljivanja imovine nosioca javnih funkcija i njihovih bliskih srodnika. Iz tog razloga Ured je pripremio Inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona, te istu uz obrazloženje poslao Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo. Ministarstvo je nosilac izrade ovog zakona, a Vlada Kantona Sarajevo je Zaključkom, a nakon pribavljenog mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo i Ministarstva finansija Kantona Sarajevo predložila Skupštini Kantona Sarajevo da utvrdi nacrt Zakona i uputi ga u javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Na sjednici održanoj 06.12.2021. godine Skupština Kantona Sarajevo je utvrdila Nacrt Zakona, te ga uputila u javnu raspravu koja će se održati u kantonalnim organima, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i stručnim ustanovama i trajaće

30 dana. Očekujemo da će se početkom naredne godine, nakon održane javne rasprave i prihvaćenih primjedbi, Prijedlog Zakona naći pred zastupnicima u Skupštini Kantona Sarajevo.

Ukoliko se usvoji Zakon o izmjenama i dopunama Zakona, najznačajnija promjena će se odnositi na način prijave podataka o imovini nosioca javnih funkcija. Imenovanim licima/nosiocima javnih funkcija bi se omogućilo da lično unose podatke o svojoj imovini u kreirani web obrazac koji bi preuzeli prilikom imenovanja na funkciju. Lice koje prijavljuje imovinu bi na svoj e-mail dobilo pristupnu šifru za pristup web obrascu, panelu za unos podataka sa obaveznim rubrikama, u koji bi unijeli potrebne podatke o svojoj imovini i imovini bliskih srodnika. Nakon unosa podataka i njihovog spremanja, isti obrazac bi printali i slali na kontrolu Uredu. Obrazac bi sadržavao barcode, koji omogućava jednostavnu kontrolu podataka od strane zaposlenika Ureda. Ured je već u okviru svog Informatičnog sistema razvio web aplikaciju za direktni unos podataka o imovini od strane nosioca javne funkcije. Ovaj način neposrednog unosa podataka Ured je već testirao i u najkraćem roku je moguće ovaj način implementirati. Ovo bi bio optimalan način prikupljanja i unosa podataka o imovini nosioca javnih funkcija. Na ovaj način bi se u ovaj postupak uvela dostignuća informatičkih tehnologija, ovi postupci bi se modernizirali i učinili efikasnijim, te bi se smanjila mogućnost grešaka i dala bi se nova dimenzija radu javnog sektora Kantona Sarajevo kad je riječ o obavljanju javnih funkcija. Ured će u slučaju usvajanja ovog Zakona pripremiti i posebno uputstvo kojim će se detaljnije razraditi ovaj način prijave.

Sastavni dio Nacrta Zakona koji je utvrdila Skupština Kantona Sarajevo je i novi Obrazac prijave imovine koji sadržava sve potrebne rubrike koje predviđa Zakon (objedinjen je Obrazac prijave imovine i Obrazac tabele za dostavu podataka predviđenih Zakonom u jedan jedinstveni obrazac) Ostavljena je i opcija da način dostave prijave imovine ostane isti kao i do sad, iz razloga što možda neki nosioci javnih funkcija nisu upoznati sa informacionim tehnologijama i lakše bi svoju obavezu prijave imovine izvršili na dosadašnji način („ručno“).

U dijelu Informacije koja se odnosi na izdavanje prekršajnih naloga od strane Ureda naveli smo da je Ured u 2021. godini izdao višestruko manje prekršajnih naloga nosiocima javnih funkcija nego u prethodnoj godini. Na osnovu ovog, možemo zaključiti da je ostvarena opća svrha sankcija, a to je društvena osuda počinitelja prekršaja, utiče se na počinitelja da ubuduće ne čini navedeni prekršaj, te se utiče na sve ostale nosioce javnih funkcija da ne čine navedene prekršaje. Dakle osim represivnog djelovanja, Zakon ostvaruje i svoju preventivnu ulogu. Ovo je vidljivo i na primjeru provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, gdje je također u ovoj godini utvrđen manji broj nesrazmjernih prijava nego u godini prije, a i sam nesrazmjer je manjeg značaja nego prošle godine. Svoj puni smisao postupak provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija, koji provodi Ured, dobit će tek nakon proteka nekoliko godina od stupanja na snagu Zakona. Naime, protekom nekoliko godina od stupanja na snagu Zakona jasno će se moći pratiti povećanje imovine pojedinih nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, te eventualno nezakonito sticanje iste.

Praksa Ureda u provođenju Zakona pokazuje da nosioci javnih funkcija u Kantonu Sarajevo ozbiljnije shvataju svoju obavezu prijave imovine, te se na ovaj način ispunjavaju neke od svrha za donošenje Zakona, uspostava sistema transparentnosti i javne kontrole rada nosioca javnih funkcija, zaštita integriteta nosioca javnih funkcija, a što bi trebalo doprinijeti i podizanju nivoa povjerenja građana u nepristrasno, časno i profesionalno obavljanje imenovanih javnih funkcija u institucijama u Kantonu Sarajevo.

Iz dosadašnjeg izlaganja u ovoj Informaciji jasno se moglo vidjeti da je broj nosioca izvršnih funkcija koji su prijavili imovinu u ovoj godini značajno veći nego u prethodnoj godini. Razlog za to

je taj što je u prethodnom periodu više puta dolazilo do promjene vlasti, pa je u skladu s tim dolazilo i to promjena u upravljačkim strukturama kantonalnih javnih ustanova i javnih preduzeća.

U skladu sa preventivnim djelovanjem Ureda, ovim putem podsjećamo uvažene i cijenjene zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, kao i ostale nosioce javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, s obzirom da će ova Informacija biti objavljena i na službenoj web stranici Ureda, na zakonsku obavezu godišnjeg prijavljivanja imovine, koja se u skladu sa članom 10. Zakona, obavezno vrši tokom obavljanja funkcije u periodu od 1. do 31. januara svake kalendarske godine.

Broj: 20-02-21-2367/21

Sarajevo, 27.12.2021. godine

ŠEF UREDA

Erduan Kafedžić